

Những vấn đề về trọng tài thương mại thể hiện trong Quyết định số 272/2022/QĐ-PQTT ngày 14/3/2022 của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh¹

Meta: Khám phá các vấn đề pháp lý liên quan đến trọng tài thương mại trong Quyết định số 272/2022/QĐ-PQTT của Tòa án Nhân dân TP. Hồ Chí Minh. Vụ tranh chấp giữa Công ty H và Công ty M đặt ra những điểm quan trọng về quyền và nghĩa vụ của các bên, cũng như quá trình giải quyết của Hội đồng Trọng tài.

Từ khóa: hoi-dong-trong-tai

1. Nội dung vụ việc có liên quan

Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã giải quyết tranh chấp về Hợp đồng thuê văn phòng số 001/2018-HDTVP-NH/MA ký ngày 16/12/2017 và Hợp đồng thuê mặt bằng số 001/2020-HDTMB-NH/MA ký ngày 20/01/2020 giữa Nguyên đơn là Công ty Cổ phần vật tư và thép H (gọi tắt là “**Công ty H**”) và Bị đơn là Công ty Cổ phần Dịch vụ M (gọi tắt là “**Công ty M**”).

Bị đơn là Công ty M khiếu nại đến Tòa án có thẩm quyền yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài Vụ tranh chấp vì lý do: Hội đồng Trọng tài đã không gửi Thông báo khởi kiện, Đơn khởi kiện của Nguyên đơn cũng như các tài liệu có liên quan cho Công ty M. Vì vậy, Công ty M không có cơ hội tiếp xúc hồ sơ để đưa ra phương án hòa giải. Như vậy, Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X chưa thực hiện quy định tại Điều 4.3 Luật Trọng Tài thương mại về “*Các bên tranh chấp đều bình đẳng về quyền và nghĩa vụ. Hội đồng Trọng tài có trách nhiệm tạo điều kiện để họ thực hiện các quyền và nghĩa vụ của mình*”.

Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có thẩm quyền nhận định: Không có căn cứ để cho rằng Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã vi phạm nguyên tắc giải quyết tranh chấp bằng Trọng tài tại khoản 3 Điều 4 Luật Trọng tài Thương mại năm 2010 như ý kiến của công ty M. Do đó, yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài Vụ tranh chấp của Công ty M không có cơ sở để Hội đồng xét đơn yêu cầu chấp nhận.

Bị đơn có ý kiến trình bày như sau: Trong quá trình giải quyết vụ việc, Hội đồng Trọng tài đã gửi đơn khởi kiện của Nguyên đơn và những tài liệu liên quan đến địa chỉ cũ của Công ty M. Ngày 06/4/2018, Công ty M đã cập nhật địa chỉ mới của mình cho phía Nguyên đơn và được Nguyên đơn xác nhận đã nhận được thông tin. Tuy nhiên, đến ngày 08/01/2021, Bị đơn mới

¹ <https://congboanan.toaan.gov.vn/2ta999171t1cvn/chi-tiet-ban-an>

nhận được Giấy triệu tập phiên họp giải quyết vụ án của Hội đồng Trọng tài tại địa chỉ đúng của Bị đơn là 34 đường K, phường ĐK, Quận Q, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bị đơn nhận thấy các thông tin tài liệu liên quan đến vụ việc chưa được cập nhật cho Công ty nên ngày 08/02/2021, Công ty M đã gửi Đơn đề nghị hoãn phiên họp giải quyết tranh chấp, đồng thời yêu cầu Trung tâm trọng tài X cung cấp đầy đủ Đơn khởi kiện của Nguyên đơn và những tài liệu kèm theo. Tuy nhiên, Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X lại không gửi lại bất kỳ đơn hay tài liệu nào theo yêu cầu của Công ty M và vẫn tiến hành họp giải quyết tranh chấp vắng mặt Công ty M vào ngày 20/4/2021 và ban hành Phán quyết trọng tài nêu trên ngày 17/5/2021.

Nguyên đơn là Công ty H có ý kiến như sau: Thủ tục giao nhận tài liệu và Đơn khởi kiện thì Hội đồng Trọng tài đã giao đúng địa chỉ 34 đường K, phường ĐK, Quận Q, Thành phố Hồ Chí Minh theo yêu cầu của công ty M và có giấy báo phát. Công ty M đã trực tiếp nhận được các tài liệu này và nhiều lần khiếu nại, yêu cầu hủy quyết định thành lập Hội đồng Trọng tài và Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã có văn bản giải quyết khiếu nại cho công ty M. Tuy nhiên, suốt quá trình tố tụng trọng tài, Công ty M từ bỏ quyền trình bày, gửi bản tự bảo vệ và không tham gia phiên họp (hoãn 3 lần vì vắng mặt không có lý do). Vì vậy, nội dung yêu cầu của công ty M là không có căn cứ và đề nghị Tòa án xem xét bác toàn bộ yêu cầu của công ty M.

Hội đồng xét đơn nhận thấy: Với những căn cứ trình bày tại đơn yêu cầu cũng như tại phiên họp và căn cứ hồ sơ và tài liệu chứng cứ do Trung tâm trọng tài X cung cấp đã thể hiện rằng: Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã thực hiện việc tổng đạt bằng bưu điện đến Công ty M vào các ngày 17/12/2020, 23/01/2021, 24/02/2021, 31/03/2021, 15/6/2021 đến đúng địa chỉ 34 đường K, phường ĐK, Quận Q, Thành phố Hồ Chí Minh của Công ty M và đều có ký nhận. Do đó, Hội đồng Trọng tài đã thực hiện đúng quy định về gửi thông báo và trình tự gửi thông báo theo khoản 2 và khoản 4 Điều 12 Luật Trọng tài thương mại năm 2010.

Ngoài ra, trong quá trình thực hiện tố tụng trọng tài, Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã hoãn phiên họp giải quyết tranh chấp lần một ngày 23/02/2021, hoãn lần 2 ngày 31/3/2021, và chỉ đến ngày 20/4/2021, Hội đồng Trọng tài mới tổ chức phiên họp giải quyết tranh chấp. Theo đó, Bị đơn vắng mặt không có lý do và chỉ gửi đề nghị hủy quyết định thành lập Hội đồng Trọng tài. Căn cứ theo quy định tại khoản 2 Điều 56 Luật Trọng tài thương mại, trong trường hợp Bị đơn vắng mặt không có lý do chính đáng thì Hội đồng Trọng tài vẫn tiếp tục giải quyết tranh chấp căn cứ vào tài liệu và chứng cứ hiện có.

Tại khoản 4 Điều 38 Quy tắc Tố tụng của Trung tâm Trọng tài Thương mại Miền Trung (MCAC) cũng quy định: *“Bị đơn đã được triệu tập họp lệ tham dự phiên họp giải quyết vụ tranh chấp nhưng vắng mặt mà không có lý do chính đáng hoặc rời phiên họp giải quyết vụ tranh chấp mà không được Hội đồng Trọng tài chấp thuận thì Hội đồng Trọng tài vẫn tiếp tục giải quyết vụ tranh chấp căn cứ vào tài liệu và chứng cứ hiện có”*.²

Như vậy, quá trình tố tụng trọng tài phía Bị đơn có biết rõ và đã đồng ý thỏa thuận cho Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X giải quyết tranh chấp, đồng thời trình tự tố tụng do Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã thực hiện được thông báo đầy đủ cho công ty M.

Căn cứ theo quy định pháp luật và tình hình thực tế Vụ tranh chấp, Hội đồng xét đơn nhận định: Không có căn cứ để cho rằng Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã vi phạm nguyên tắc giải quyết tranh chấp bằng trọng tài tại khoản 3 Điều 4 Luật Trọng tài thương mại năm 2010. Do đó, yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài của Công ty B là không có cơ sở để chấp nhận.

2. Trích dẫn nội dung Bản án, Quyết định có liên quan

² <https://mcac.vn/quy-tac-to-tung>

Số: 261/2022/QĐ-PQTT Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 07 tháng 3 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
VỀ VIỆC HỦY PHÁN QUYẾT TRỌNG TÀI
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Với Hội đồng xét đơn yêu cầu gồm có:

Thẩm phán, Chủ tọa phiên họp: Bà Phùng Thị Như Mai

Các Thẩm phán: Ông Ngô Thanh Nhân, Bà Trương Thị Thảo

Thư ký ghi biên bản phiên họp: Bà Nguyễn Ngọc Quỳnh Như

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp:

Bà Thân Trọng Minh Phương - Kiểm sát viên.

Căn cứ vào Điều 71 của Luật Trọng tài thương mại;

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ kèm theo;

Sau khi xem xét Đơn yêu cầu hủy phán quyết trọng tài ngày 14 tháng 6 năm 2021 của Công ty Cổ phần dịch vụ M là bị đơn của Phán quyết trọng tài số 03/2021/PQ-TT do Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X ban hành ngày 17/5/2021.

Ngày 07 tháng 3 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, đã tiến hành phiên họp giải quyết việc dân sự thụ lý số 115/2021/KDTM-ST ngày 22 tháng 10 năm 2021 về việc: “Yêu cầu hủy phán quyết trọng tài” theo Quyết định mở phiên họp số 329/2022/QĐ-MPH ngày 14 tháng 02 năm 2022 giữa:

Người yêu cầu: Công ty Cổ phần Dịch vụ M

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Công ty Cổ phần vật tư và thép H
- Trung tâm trọng tài X

NHẬN THẤY:

Theo đơn yêu cầu ngày 14 tháng 6 năm 2021 của công ty Cổ phần Dịch vụ M trình bày như sau:

Ngày 17 tháng 5 năm 2021, Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã ban hành phán quyết trọng tài số 03/2021/PQ-TT với quyết định:

Chấp nhận yêu cầu của Nguyên đơn về việc yêu cầu chấm dứt Hợp đồng thuê văn phòng số 001/2018-HDTV-P-NH/MA ký ngày 16/12/2017 và Hợp đồng thuê mặt bằng số 001/2020-HDTMB-NH/MA ký ngày 20/01/2020.

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của Nguyên đơn, buộc Bị đơn có nghĩa vụ thanh toán tiền thuê mặt bằng cho Nguyên đơn với tổng cộng số tiền 576.464.143 đồng (năm trăm bảy mươi sáu triệu bốn trăm sáu mươi bốn ngàn một trăm bốn mươi ba đồng).

.....

Không đồng ý với phán quyết trên, Công ty Cổ phần Dịch vụ M yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài Vụ tranh chấp số 03/2021/PQ-TT ngày 17 tháng 5 năm 2021 của Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X vì:

Trong quá trình giải quyết vụ việc, Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã gửi đơn khởi kiện của Nguyên đơn và những tài liệu liên quan đến địa chỉ số 92/21/10 đường T, Phường WQ, quận BT, Thành phố Hồ Chí Minh là địa chỉ cũ của công ty M. Công ty M đã cập nhật địa chỉ mới của mình cho phía Nguyên đơn từ ngày 06/4/2018 và được Nguyên đơn xác nhận đã nhận được thông tin. Đến ngày 08/01/2021, Bị đơn mới nhận được Giấy triệu tập phiên họp giải quyết vụ án của Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X tại địa chỉ đúng của bị đơn là 34 đường K, phường ĐK, Quận Q, thành phố Hồ Chí Minh. Nhận thấy các thông tin tài liệu liên quan đến vụ việc chưa được cập nhật cho công ty nên ngày 08/02/2021, công ty M đã gửi Đơn đề nghị hoãn phiên họp giải quyết tranh chấp, đồng thời yêu cầu Trung tâm trọng tài X cung cấp đầy đủ cho công ty M Đơn khởi kiện của Nguyên đơn và những tài liệu kèm theo. Tuy nhiên, phía Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X không gửi lại bất kỳ đơn hay tài liệu nào theo yêu cầu của công ty M và vẫn tiến hành Hợp giải quyết tranh chấp vụ án vắng mặt công ty M vào ngày 20/4/2021 và ban hành phán quyết trọng tài nêu trên ngày 17/5/2021. Do đó, Công ty M cho rằng Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã vi phạm Điều 32 Luật Trọng tài Thương mại về việc cung cấp tài liệu cho bị đơn và chưa thực hiện quy định tại Điều 4.3 Luật Trọng tài thương mại về việc các bên tranh chấp được bình đẳng về quyền và nghĩa vụ. Vì vậy, Công ty M yêu cầu hủy Phán quyết trọng tài số 03/2021/PQ-TT ngày 17 tháng 5 năm 2021 của Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là Công ty Cổ phần vật tư và thép H trình bày:

Thủ tục giao nhận tài liệu và Đơn khởi kiện Hội đồng Trọng tài đã giao đúng địa chỉ 34 đường K, phường ĐK, Quận Q, thành phố Hồ Chí Minh theo yêu cầu của công ty M (có giấy báo phát); Công ty M đã trực tiếp nhận được các tài liệu này và nhiều lần khiếu nại, yêu cầu hủy quyết định thành lập Hội đồng Trọng tài, Trung tâm trọng tài đã có văn bản giải quyết khiếu nại cho công ty M. Tuy nhiên, suốt quá trình tố tụng trọng tài, công ty M từ bỏ quyền trình bày, gửi bản tự bảo vệ và không tham gia phiên họp (hoãn 3 lần vì vắng mặt không có lý do). Vì vậy, nội dung yêu cầu của công ty M là không có căn cứ, đề nghị Tòa án xem xét bác toàn bộ yêu cầu của công ty M.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là Trung tâm trọng tài X trình bày:

Căn cứ Điều 12, Điều 32 Luật Trọng tài Thương mại năm 2010, Điều 16 Quy tắc tố tụng của Trung tâm trọng tài X, ngày 16/12/2020, Trung tâm trọng tài X đã gửi Thông báo số 79/TB-TT ngày 15/10/2020 thông báo Đơn khởi kiện kèm toàn bộ hồ sơ của Công ty Cổ phần vật tư và thép H đến địa chỉ trụ sở chính theo Giấy đăng ký doanh nghiệp của công ty M. Ngày 17/12/2020, Công ty H cung cấp thông tin địa chỉ trụ sở mới của công ty M có địa chỉ số 34 đường K, phường ĐK, Quận Q, Thành phố Hồ Chí Minh. Trung tâm trọng tài X đã gửi lại Thông báo số 79/TB-TT ngày 15/10/2020 thông báo Đơn khởi kiện kèm toàn bộ hồ sơ của Công ty Cổ phần vật tư và thép H và Thư mời họp làm việc đến địa chỉ trụ sở mới của Công ty M.

Tại phiên họp hôm nay, các đương sự đều có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt và giữ nguyên ý kiến nêu trên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu ý kiến:

Về nội dung: Không có căn cứ để hủy phán quyết trọng tài.

XÉT THẤY:

- [1] *Về thẩm quyền giải quyết:* Đây là việc dân sự về yêu cầu kinh doanh thương mại liên quan đến việc Trọng tài thương mại Việt Nam giải quyết tranh chấp, nơi Hội đồng Trọng tài tuyên phán quyết trọng tài là Thành phố Hồ Chí Minh,
- [2] *Về thời hiệu:* Ngày 17 tháng 5 năm 2021 là ngày công bố Phán quyết Trọng tài vụ kiện số 03/2021/PQ-TT, ngày 14 tháng 6 năm 2021 Công ty Cổ phần dịch vụ M nộp đơn yêu cầu Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh hủy phán quyết trọng tài là còn trong thời hạn theo quy định tại khoản 1 Điều 69 Luật Trọng tài Thương mại 2010.
- [3] *Về nội dung:* Bên yêu cầu là công ty Cổ phần Dịch vụ M cho rằng Hội đồng Trọng tài đã không gửi Thông báo khởi kiện, Đơn khởi kiện của nguyên đơn cũng như các tài liệu có liên quan cho công ty M. Vì vậy công ty M không có cơ hội tiếp xúc hồ sơ để đưa ra phương án hòa giải. Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X chưa thực hiện quy định tại Điều 4.3 Luật Trọng Tài thương mại về “*Các bên tranh chấp đều bình đẳng về quyền và nghĩa vụ. Hội đồng Trọng tài có trách nhiệm tạo điều kiện để họ thực hiện các quyền và nghĩa vụ của mình*”. Do đó, công ty M yêu cầu Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh

căn cứ điểm đ khoản 2 Điều 68 Luật Trọng tài Thương mại 2010, hủy bỏ Phán quyết Trọng tài số 03/2021/PQ-TT ngày 17/5/2021. Hội đồng phiên họp xem xét yêu cầu này như sau:

- Căn cứ hồ sơ và tài liệu chứng cứ do Trung tâm trọng tài X cung cấp đã thể hiện Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã thực hiện việc tổng đạt bằng bưu điện đến Công ty Cổ phần dịch vụ M vào các ngày 17/12/2020, 23/01/2021, 24/02/2021, 31/03/2021, 15/6/2021 đến đúng địa chỉ 34 đường K, phường ĐK, Quận Q, Thành phố Hồ Chí Minh của công ty M và đều có ký nhận. Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã thực hiện đúng quy định về gửi thông báo và trình tự gửi thông báo theo Khoản 4, 2 Điều 12 Luật Trọng tài Thương mại năm 2010.
- Ngoài ra, trong quá trình thực hiện tố tụng trọng tài, Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã hoãn phiên họp giải quyết tranh chấp lần một ngày 23/02/2021, hoãn lần 2 ngày 31/3/2021, và chỉ đến ngày 20/4/2021, Hội đồng Trọng tài mới tổ chức phiên họp giải quyết tranh chấp. Bị đơn vắng mặt không có lý do và chỉ gửi đề nghị hủy quyết định thành lập Hội đồng Trọng tài.
- Như vậy, quá trình tố tụng trọng tài phía bị đơn có biết rõ và đã đồng ý thỏa thuận cho Trung tâm trọng tài X là cơ quan tố tụng giải quyết tranh chấp đồng thời biết nguyên đơn khởi kiện là ai, về việc gì cũng như trình tự tố tụng do Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X thực hiện được thông báo đầy đủ cho công ty M. Không có căn cứ để cho rằng Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X đã vi phạm nguyên tắc giải quyết tranh chấp bằng Trọng tài tại khoản 3 Điều 4 Luật Trọng tài Thương mại năm 2010 như ý kiến của công ty M.

[4] Do đó, căn cứ khoản 5 Điều 71 Luật Trọng tài Thương mại 2010 không có căn cứ để hủy Phán quyết trọng tài số 03/2021/PQ-TT ngày 17/5/2021 của Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X.

[5] Tại phiên họp hôm nay, đại diện Viện kiểm sát nhân dân đề nghị không chấp nhận yêu cầu về việc hủy phán quyết trọng tài của Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X, đề nghị này của Viện kiểm sát là có cơ sở.

[6] Về lệ phí: Căn cứ Khoản 3 Điều 39 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án do Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành thì trường hợp yêu cầu hủy phán quyết trọng tài phải chịu lệ phí Tòa án. Tuy nhiên, trong phần danh mục lệ phí Tòa án thì lại không quy định rõ đối với loại việc yêu cầu hủy phán quyết trọng tài lệ phí là bao nhiêu.

Công ty Cổ phần Dịch vụ M không phải chịu lệ phí. Bởi các lẽ trên,

Căn cứ khoản 2 Điều 31, điểm a khoản 3 Điều 38, khoản 3 Điều 414 và Điều 415 Bộ Luật tố tụng dân sự 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 69, Điều 71, Điều 72 Luật Trọng tài thương mại 2010;

QUYẾT ĐỊNH:

1. Không chấp nhận yêu cầu của Công ty Cổ phần dịch vụ M. Không hủy Phán quyết trọng tài số 03/2021/PQ-TT ngày 17/5/2021 của Hội đồng Trọng tài thuộc Trung tâm trọng tài X.
2.

Nguồn: mcac.vn